

ARPAUSO KALIAN

EDO *Arpuša kalian*, geyenian deitzen dan bezela, bizi zan Tolosa-n oraindik urte asko ez dala, Shanti *śugur-moch*.

Arren sugurra bazan gero Santa Mariya-ko santuben besua añakua.

Bañan *šelebria* bai. Makiñabat far egiten zuten bere bizkar.

San Juan gabian, etzan zezen-suskorik arrek aña chinparta botazten zubenik. Gizonak bezela eran ta umiak bezela moškortu, lenguaz gañera luzatzen zitzayon sugurra, kana bat.

¿Nola ez? Danak arren sugurrari tiraka ari ez ziranian, onik ez baizeukaten.

Bañan Shanti-ri ajola guchi. ¡Urtian bein San Juan! oju egingo zuben, ta irrintzi bat eta bi kabriola-rekin, gizona gelditzen zan, erre-gia bere koruba-rekin baño askitubago.

Echera juatian kontubak. Bazeukan emastia, seme alabak ere kos-kortu šamarrik, eta batak eta bestiak an erakusten zirotzen *semper*.

Izan ere echi artan, Shanti *śugur-moch*, zan azkeneko kondarra.

Seme alabak ere, edozein gauza esaten zirotzen. Bein batian oso asarretu zan Shanti ta ekin zioten bere seme alabai esanaz:

—Nere aitari orlakorik erantzutera ausartu baziñaten, Jaungoikuak daki zer egingo zizuten.

—¿Zure aita? Izango zuben zure antza.

—¿Nere aita? Zuben aita ez bezelakua zan nere aita, zer uste de-zute zubek.

Eta azarre biziyan an juan zan eskallera bera marmaizoka ta de-darka, ta eriyo izugarriyan, etzan gelditu bere buruba ardote-gira bota arte.

An zegon, oitu bezela, Pillipe *Churrut*. A zer teinkazua egin ziyon Shanti-ren sugurralari, atietan ikusi ordurako.

Bañan laister adiskiratu ziran. Asi ziran Tolosa-ko kontu, ta aztu zitzaitzkan Shanti-ri, aserriak, seme alabak, eta baita sugurra ere.

Izan ere tolosarra zan buruko illietatik oñeko azkazaletaraño.

Arrentzako etzan *katedralik* Tolosa-ko Santa Mariya bezelakorik, ez ere ibil-lekurik Igarondo-ko zumardiyaren antzekorik, ez iturrik portalekuaren ichurakorik. Lerdia zeriyola aritzen zan Tolosa-ko edertasunak goitutzen. Gauza bat bakarra zan charra. Arpuña kaleko eche bat: bere echia.

—¡Gezurra dirudi Tolosa-ko zero ederra-ren erdi-erdiyan, orlako inpernuba arkitzia!

Ala esaten zuben Shanti gisarajuak.

Arro-aldi izugarri bat eman ziyoten beste egun batian, atera zan echetik chimistak egiten, billatu zuben Pillipe *Churrut* eta eraso ziyon:

—Ire gatik nachiok ni inpernuban sartuta.

—¿Nere gatik?

—Bai, ire gatik. Nerekin eskondu baño len, egondu itzan nere andriarekin eskontzeko.

—Egiya.

—¿Eta zergatik ez itzan eskondu? ¡Ez dek ori lagunari egiteko aziyua! Ire gatik nachiok ni inpernubaren erdiyan. Nere andriarekin eskondu ez itzalako. Lagun char bat aiz i!

A. DARRA

